



Energētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

27.08.2025

Nr. 10.2/40/2025

Lēmums

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Balvu novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90009115622, juridiskā adrese: Bērzpils iela 1A, Balvi, Balvu novads, LV – 4501, e – pasts: dome@balvi.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “PLĀNS & BŪVE”, reģistrācijas Nr. 40203302827, juridiskā adrese: Zemgales iela 34, Iecava, Bauskas novads, LV–3913, e–pasts: icircene@inbox.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālplānojums nekustamā īpašuma Ezera ielā 44 (kadastra numurs 3801 002 0170) zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3801 002 0170, Balvos, Balvu novadā (turpmāk – Lokālplānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2025. gada 30. jūlija vēstule Nr. 20/25/7 “Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru” un tai pievienotais iesniegums “Par lokālplānojuma izstrādi teritorijas plānojuma grozījumiem nekustamajā īpašumā Ezera ielā 44, Balvos, Balvu novadā”¹ (turpmāk – Iesniegums), Balvu novada domes 2025. gada 27. marta lēmums Nr. 123 (Protokols Nr. 6, 14.§) “Par lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu un teritorijas plānojuma grozīšanu nekustamajā īpašumā Ezera ielā 44, Balvos, Balvu novadā” (turpmāk – Lēmums) un Darba uzdevums “Lokālplānojuma izstrādei teritorijas plānojuma grozījumiem Ezera ielā 44, Balvu pilsētā (kadastra numurs 3801 002 0170)” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2025. gada 15. maija nosacījumi Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS), Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP administrācija) 2025. gada 30. aprīļa nosacījumi TAPIS un Veselības inspekcijas 2025. gada 18. jūlija vēstule Nr. 1.7.8.-1./724 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”².

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Sagatavotāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), ņemot vērā Dienesta un DAP administrācijas

¹ Reģistrācijas Nr. 10.1/2727/2025-S.

² Reģistrācijas Nr. 10.1/3082/2025-S.

viedokli un to, ka Lokālpārvaldes izstrāde ļaus turpmākajā darbībā sakārtot degradētu teritoriju.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai³ – Enerģētikas un vides aģentūrai (turpmāk – Aģentūra)⁴ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Aģentūra pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2025. gada 31. jūlijā Aģentūrā saņemta Sagatavotājas 2025. gada 30. jūlija vēstule Nr. 20/25/7 “Par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru” un Iesniegums, ar kuru Sagatavotāja informē par Lokālpārvaldes izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālpārvaldes risinājumi tiek izstrādāti saskaņā ar Balvu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju no 2022. gada⁵ (turpmāk – Stratēģija) un Balvu novada teritorijas plānojumu 2012. – 2023. gadam⁶ (turpmāk – Teritorijas plānojums). Teritorijas plānojuma grozījumi paredzēti, lai Lokālpārvaldes teritorijā radītu priekšnoteikumus katlu māju būvniecībai.
 - 2.2. Lokālpārvaldes teritorija ietver nekustamā īpašuma Ezera ielā 44 (kadastra numurs 3801 002 0170) zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 3801 002 0170, Balvos, Balvu novadā (turpmāk – Īpašums). Īpašuma kopējā platība ir 2,08 ha.
 - 2.3. Pašreizējā situācijā teritorija ir degradēta un neizmantota, tajā atrodas nepabeigta daudzdzīvokļu ēka un pļavas, kas aizaug ar krūmiem. Lokālpārvaldes izstrādes mērķis ir grozīt spēkā esošajā Teritorijas plānojumā Lokālpārvaldes teritorijai noteikto funkcionālo zonējumu “Daudzdzīvokļu māju apbūves teritorijas”, nosakot teritorijā funkcionālo zonējumu saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) atļauto izmantošanu, kas pieļautu Īpašumā katlu mājas būvniecību.
 - 2.4. Lokālpārvaldes teritorijā plānotās darbības neatbilst Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētajām darbībām.
 - 2.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” pieejamo informāciju, Lokālpārvaldes teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – ĪADT) vai mikrolieģumā, tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamo sugu atradnes, īpaši aizsargājami biotopi vai dižkoki.

³ Likuma 6. panta pirmā daļa.

⁴ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju”, ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

⁵ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis#document_23321.

⁶ Pieņemts ar Balvu novada pašvaldības 2012. gada 12. aprīļa saistošajiem noteikumiem Nr. 13/2012 “Par Balvu novada teritorijas plānojuma 2012.-2023. gadam grafisko daļu un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem”. Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_198.

- 2.6. Atbilstoši Darba uzdevumam Lokālplānojuma izstrādi nepieciešams pamatot ar Stratēģijā noteikto un izstrādāt atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam.
3. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Aģentūrā. Aģentūrā iesniegti šādi konsultāciju rezultāti:
- 3.1. Dienesta 2025. gada 15. maija nosacījumi TAPIS. Dienesta vērtējumā plānošanas dokumentam nebūtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, jo, ņemot vērā Lokālplānojuma izstrādes mērķi un apjomu, nav paredzama būtiska ietekme uz vidi, ja tiks ievēroti Dienesta nosacījumi.
- 3.2. DAP administrācijas 2025. gada 30. aprīļa nosacījumi TAPIS. Atbilstoši Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” iekļautajai informācijai, Lokālplānojuma teritorija neatrodas ĪADT vai mikroliegumā, tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamo sugu atradnes, īpaši aizsargājami biotopi vai dižkoki. Tuvākais ES nozīmes Latvijā īpaši aizsargājams biotops atrodas ~ 390 m attālumā. DAP administrācija savas kompetences ietvaros uzskata, ka Lokālplānojumam var nepiemērot Stratēģisko novērtējumu, jo Lokālplānojuma īstenošanai nav paredzama būtiska negatīva ietekme uz ĪADT, īpaši aizsargājamiem biotopiem vai sugām.
- 3.3. Veselības inspekcijas 2025. gada 18. jūlija vēstule Nr. 1.7.8.-1./724 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību”. Veselības inspekcija uzskata, ka Lokālplānojuma īstenošanas rezultātā iespējamās darbības, kas atbilst Likuma 1. vai 2. pielikumam, līdz ar to Veselības inspekcija rekomendē Lokālplānojumam izstrādāt Stratēģisko novērtējumu.
4. Lokālplānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējot esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Aģentūra konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.
- 4.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 4.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī

plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

- 4.3. Atbilstoši Darba uzdevumam Lokālpilānojuma izstrāde uzsākta ar mērķi veikt grozījumus Teritorijas plānojumā, lai Lokālpilānojuma teritorijā radītu priekšnoteikumus katlu māju izbūvei. Pašreizējā situācijā teritorija ir neizmantota, tajā atrodas nepabeigta daudzdzīvokļu māja un pļava. Saskaņā ar Lēmumu, lai īstētu plānoto ieceri, ar Lokālpilānojuma risinājumiem paredzēts mainīt Teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu "Daudzdzīvokļu māju apbūves teritorijas" (DzD1), nosakot teritorijā tādu funkcionālo zonējumu, kas pieļautu Īpašumā katlu mājas būvniecību saskaņā ar Noteikumu Nr. 240 atļauto izmantošanu. No Lēmuma secināms, ka ar plānotajām izmaiņām teritorijas turpmākajā attīstībā Lokālpilānojuma teritorijā netiek plānota Likuma 1. un 2. pielikuma darbību īstenošana, tas neizriet arī no Darba uzdevuma (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 4.4. Aģentūra konstatē, ka Lokālpilānojuma teritorija atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas "OZOLS" informācijai neatrodas ĪADT, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) teritorijā, kā arī mikroliegumu platībās. Līdz ar to Lokālpilānojums neattiecas uz plānošanas dokumentiem, kas var ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) (Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkts).
- 4.5. Aģentūra secina, ka ar Lokālpilānojuma risinājumiem ir nepieciešams identificēt potenciālās attīstības ieceres un esošās izmantošanas konfliktu teritorijas un piedāvāt risinājumus to mazināšanai, tai skaitā risinājumus ietekmju mazināšanai uz Lokālpilānojuma teritorijai piegulošajām zemes vienībām, kur ir esoša dzīvojamā apbūve un noteikts funkcionālais zonējums "Individuālo dzīvojamo apbūves teritorijas" (DzI) un "Daudzdzīvokļu māju apbūves teritorijas" (DzD1), ievērojot ierobežojumus (piemēram, buferzonas, teritorijas labiekārtošana, piebraucamos ceļus u.c.), kas būtu nepieciešams iestrādāt arī Lokālpilānojuma TIAN nosacījumos. Tāpat Aģentūra ņem vērā, ka cita veida vides problēmjaūtājumus paredzēts ņemt vērā, izpildot institūciju izvirzītos nosacījumus ietekmes uz vidi mazināšanai / novēršanai. Ņemot vērā minēto, nav sagaidāms, ka Lokālpilānojuma realizēšana varētu būt saistīta ar tik nozīmīgām vides problēmām un ietekmēm (Likuma 23.² panta 1. punkta "d" apakšpunkts, 2. punkta "a" – "e" apakšpunkts), kas pamatotu Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību.
- 4.6. Aģentūra šā lēmuma pieņemšanā ņem vērā, ka Lokālpilānojuma izstrādātājiem ir saistoši normatīvie akti, t.sk. teritorijas plānošanas un vides aizsardzības jomā piesārņojuma un citu negatīvu faktoru novēršanai, notekūdeņu un atkritumu apsaimniekošanai, transporta infrastruktūras risinājumu plānošanai. Aģentūra secina, ka pastāv mehānismi, ar kādiem iespējams nodrošināt negatīvas ietekmes savlaicīgu mazināšanu, lai nepieļautu būtisku negatīvas ietekmes uz vidi izveidošanos. Tādējādi, izpildot normatīvo aktu prasības, kā arī institūciju izvirzītos nosacījumus, Aģentūras ieskatā nav sagaidāms, ka Lokālpilānojuma teritorijā varētu tikt aktualizētas tik būtiskas ar vides piesārņojumu vai kaitējumu saistītas vides problēmas (Likuma 23.² panta 2. punkta "d" un "e" apakšpunkts), lai Lokālpilānojumam piemērotu Stratēģiskā novērtējuma procedūru.
- 4.7. Vadoties no pašlaik pieejamās informācijas par plānošanas dokumenta izstrādes mērķi un plānoto teritorijas attīstības risinājumu, nav uzskatāms par samērīgu un nepieciešamu plānošanas dokumentam veikt Stratēģisko novērtējumu, ņemot vērā iepriekš minētos Aģentūras secinājumus, kā arī to nenoteic spēkā esošie normatīvie akti, un tās

nepieciešamība neizriet no Likuma 23.² panta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriju noteiktajiem nosacījumiem.

5. Līdz ar to Aģentūra, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23.² panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, ja tiek ievēroti iepriekš minētie nosacījumi.
6. Vienlaikus Aģentūra vērš Izstrādātājas un Sagatavotājas uzmanību, ka šis Aģentūras lēmums tiek izsniegts ar nosacījumu, ka Lokālplānojuma risinājumos tiks atļauta tikai katlu mājas būvniecība, kas nerada būtisku piesārņojumu apkārtējā teritorijā. Ja plānošanas dokumenta izstrādes gaitā Lokālplānojuma TIAN tiek noteikti teritorijas izmantošanas veidi vai tiek identificētas / plānotas darbības, kas saistītas ar Likuma 1. un 2. pielikumā iekļauto darbību īstenošanu, Izstrādātājai / Sagatavotājai atkārtoti jākonsultējas ar Dienestu par nosacījumiem un Stratēģiskā novērtējuma procedūras nepieciešamību.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likums.
- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23.² pantā noteiktajiem stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Aģentūra atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka konkrētajā gadījumā plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam nekustamā īpašuma Ezera ielā 44 (kadastra numurs 3801 002 0170) zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 3801 002 0170, Balvos, Balvu novadā.

Direktore

D. Avdejanova

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Daina Dzeguze, 67770826
Daina.Dzeguze@eva.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Balvu novada pašvaldībai, E.Adresē.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E.Adresē.
3. SIA “PLĀNS & BŪVE”, e-pasts: icircene@inbox.lv.